

Resumé

Mezinárodní únosy dětí a mezinárodní právo soukromé

Záměrem této práce je přiblížit čtenáři ne příliš známou, ale velice závažnou, problematiku mezinárodních únosů dětí a podat za tímto účelem celkový přehled o její právní úpravě.

V této souvislosti jsou uváděny některé mezinárodní smlouvy, které mají v oblasti mezinárodních únosů dětí zásadní význam. Jde především o Haagskou úmluvu o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí z roku 1980 (dále jen Úmluva), ale také o Úmluvu o právech dítěte (dále jen ÚPD) a v neposlední řadě také o Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen EÚLP).

Tato práce představuje ucelenou a systematickou analýzu především Úmluvy, která je komplexní právní úpravou samotné problematiky únosů, jejímž cílem je navrátit unesené dítě zpět a působit preventivně proti únosům jako protiprávním jevům. Souběžně s tím podává přehled ustálené judikatury Evropského soudu pro lidská práva v oblasti mezinárodních únosů a současně upozorňuje na některé nedostatky v právní úpravě v Úmluvě obsažené. Zároveň nabízí více pohledů na řešení některých konkrétních otázek, které mají v rámci ochrany dítěte zásadní význam a zároveň upozorňuje na protichůdné názory odborné veřejnosti a na nejednotnou aplikaci Úmluvy v praxi smluvních států.

Tato diplomová práce je členěná do 7 kapitol, jejichž obsah je pak roztržiděn do oddílů a pododdílů. Úvodní kapitola představuje stručný přehled o mezinárodním právu soukromém jako odvětví práva vnitrostátního. Dále se věnuje definici pojmu mezinárodních únosů dětí a uvádí krátký exkurz do historie ve snaze vytýčit důvody, které ke kodifikaci dané otázky vedly, neboť je to nezbytné k pochopení účelů, které Úmluva sleduje.

Druhá kapitola obsahuje přehled pramenů práva působících v této oblasti. Jde především o některé mezinárodní smlouvy, právo Evropské unie a nakonec i relevantní vnitrostátní prameny práva České republiky.

Následující dvě kapitoly se věnují jednotlivým cílům Úmluvy a vymezují zároveň její působnost. Zde, ve snaze doplnit úpravu obsaženou v Úmluvě, jsou uváděná některá další základní práva dítěte zaručená ÚPD i EÚLP, jejichž zachování v rámci řízení o návratu uneseného dítěte je nezbytné.

Nakonec kapitoly šestá a sedmá jsou věnovány otázkám, které jsou zásadní z hlediska účinné aplikace Úmluvy v praxi, avšak jejichž podrobná úprava v této kodifikaci chybí. V této

souvislosti se tato práce pokouší navrhnout některá doplnění v úpravě, která by vedla k větší účinnosti a jednotnosti její aplikace v praxi.

Důkladnou analýzou významu působení Úmluvy v oblasti mezinárodních únosů jsem dospěla k závěru, že přes některé nedokonalosti v její úpravě tato kodifikace je k ochraně dětí i poškozených rodičů při současném právním stavu dostatečnou. Jedná se v této oblasti o velice úspěšný a významný pramen práva, který hraje nezaměnitelnou roli při ochraně práva dětí i rodičů na zachování rodinných svazků a rodičovství.